



Miljøministeriet
Departementet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Den 15. maj 2024
Sagsnummer: 2021-1298
MIM 64-24

./.

Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering samlenotat om Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om vaske- og rengøringsmidler og overfladeaktive stoffer, om ændring af forordning (EU) 2019/1020 og om ophævelse af forordning (EF) nr. 648/2004.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Henrik Hedeman Olsen



Den 13. maj 2024
MIM 64-24

SAMLENOTAT TIL FOLKETINGET EUROPAUDVALG

om Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om vaske- og rengøringsmidler og overfladeaktive stoffer, om ændring af forordning (EU) 2019/1020 og om ophævelse af forordning (EF) nr. 648/2004

KOM (2023) 217

Revideret udgave af samlenotat af 22. marts 2024 forud for konkurrence- og forbrugerevne rådsmøde den 23. maj 2024. Nye afsnit er markeret med streg i margenen.

Resumé

Kommissionen har den 28. april 2023 udsendt et forslag til revision af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1020 (detergentforordningen). Reglerne om vaske- og rengøringsmidler er nævnt i EU's strategi for bæredygtige kemikalier. Revisionen indebærer to overordnede formål. For det første skal anvendelsesområdet for forordningen udvides, så reglerne tager højde for innovationen på området og kommer til at omfatte mikrobielle rengøringsmidler samt genopfyldningssalg. For det andet skal reglerne om vaske- og rengøringsmidler forenkles, så der ryddes op i overlappende mærkningskrav til tilgrænsende kemikalieregulering (EU's kemikalielovgivning (REACH), forordningen om klassificering, mærkning og emballering af kemiske stoffer og blandinger (CLP) og biocidforordningen). Samtidig strømlines reguleringen med øvrig EU-produktregulering, så der indføres CE-mærkning. Revisionen medfører blandt andet opdatering af reglerne, og nye regler om digital mærkning og indførelsen af et digitalt produktpas, der blandt andet skal anvendes i forbindelse med myndighedernes markedsovervågning og toldbehandling. Forslaget tager også højde for online handel.

Forslaget skønnes at have en positiv virkning på beskyttelsesniveauet i Danmark og EU, både for menneskers sundhed og miljøet. Forslaget forventes at have statsfinansielle konsekvenser i form af øgede omkostninger til kontrol og håndhævelse. Forslagets forventes at have erhvervsøkonomiske konsekvenser, der på det foreliggende grundlag vurderes til under 4 mio. kr. Forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Regeringen hilser Kommissionens forslag velkommen. Regeringen støtter et opdateret regelsæt, der udvider anvendelsesområdet, så nye produkttyper og markedsføringsmetoder omfattes, der styrker

det indre marked og digitaliseringen, der forenkler mærkningsreglerne og øger beskyttelsen af menneskers sundhed og miljøet. Regeringen vil overordnet have fokus på, at beskyttelsesniveauet samlet set styrkes. Regeringen finder det positivt, at forslaget reducerer unødige byrder forbundet med overlappende mærkningskrav. Regeringen finder det vigtigt, at revisionsforslaget indfører et generelt forbud mod de mest skadelige kemikalier i detergenter målrettet forbrugere, og at der indføres regler, der tager højde for kombinationseffekter.

Formandskabet forventes at fastlægge mandat til at indlede forhandlinger med Europa-Parlamentet ultimo maj 2024.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2023) 217 af den 28. april 2023 fremsendt forslag om Europa-Parlamentets og Rådets forordning om vaske- og rengøringsmidler og overfladeaktive stoffer, om ændring af forordning (EU) 2019/1020 og om ophævelse af forordning (EF) nr. 648/2004. Forslaget er oversendt til Rådet den 30. maj 2023 i en dansk sprogudgave. Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 114 og skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294, og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal.

Formål og indhold

Hovedformålene med revisionen er at opdatere forordningen, så den tager højde for nye innovative produkter og ny praksis, som er taget i brug siden vedtagelsen af den gældende forordning. Herudover skal information til forbrugerne forenkles og tilpasses nye teknologier, og det skal sikres, at u hensigtsmæssige overlap mellem reguleringer fjernes.

For at opnå disse formål foreslår Kommissionen at udvide anvendelsesområdet, så mikrobielle rengøringsmidler også bliver omfattet af forordningens regler, og der bliver fastsat specifikke krav til genopfyldningssalg. Derudover vil Kommissionen forbedre informationskravene ved at introducere et digitalt produktpas og mulighed for digital mærkning. Mærkningskrav og ingrediensdatablade strømlines og forenkles. Det skal øge forbrugernes forståelse af mærkningen og reducere byrderne for industrien.

Strømlining

Der foreslås nye regler, som forenkler mærkningskrav, så mærkningen bliver nemmere at overskue for forbrugerne, mindre bebyrdende for erhvervslivet, og der ryddes op i overlap til anden lovgivning.

Mærkningskravene forenkles bl.a. ved, at mærkningskrav til desinficerende produkter fjernes, da de i forvejen skal mærkes ifølge biocidforordningen. Mærkning af vaske- og rengøringsmidler til professionelle kan fravælges, hvis tilsvarende oplysninger fremgår af sikkerhedsdatabladet. Konserveringsmidler skal mærkes, uanset koncentrationen, og kravene til mærkning af konserveringsmidler, der ikke er bevidst tilsat selve produktet, men har konserveret en råvare, der indgår i vaske- og rengøringsmidlet ('carry over' konserveringsmidler) tydeliggøres. Forslaget begrænser, hvilke stoffer, der skal mærkes, da det fremover kun vil være navngivne stofgrupper, der fremgår af bilag V, der skal fremgå af mærket.

Samtidig forenkles kravene om mærkning af allergifremkaldende stoffer. Allergifremkaldende parfumestoffer, der i dag skal mærkes, skal fremover stadig mærkes. Men forslaget undtager mærkning af allergifremkaldende stoffer, der lever op til kriterierne for klassificering i forordningen for klassificering, mærkning og emballering (CLP-forordningen), da CLP-forordningen har krav om mærkning af sådanne stoffer. Det sikrer, at samme allergifremkaldende parfumestoffer ikke mærkes to gange.

I den eksisterende regulering er der både krav i CLP-forordningen og detergentforordningen til, hvordan informationer om vaske- og rengøringsmidler skal formidles til medicinsk personale. Med forslaget forenkles kravene, så der fremover kun bliver krav om videregivelse af datablade for ikke-farlige

vaske- og rengøringsmidler, da de farlige midler allerede er omfattet af CLP-forordningens krav. Databladet skal fremlægges efter anmodning og sendes til de nationale giftcentre. Formatet for databladet er uændret.

Mikrobielle rengøringsmidler

Forslaget tilføjer mikrobielle rengøringsmidler til forordningens anvendelsesområde og sikrer dermed, at de er underlagt forordningens krav til vaske- og rengøringsmidler. Der stilles krav om, at det kun er kendte, ikke patogene og ikke antibiotika resistente organismer, der er tilladt efter biocidreglerne, der må anvendes. Det angives i forslaget, hvordan de skal mærkes, og der skal gennemføres en evaluering af reglerne efter 3 år. Mikroorganismer skal mærkes som en klasse af indholdsstoffer.

Genopfyldningssalg

Reglerne om genopfyldningssalg skal sikre sammenhæng til både CLP-forordningen og den kommende emballageforordning, og understøtte sikker brug af genopfyldelig emballage til vaske- og rengøringsmidler til gavn for den grønne omstilling. Det klargøres, at samme regler gælder for genopfyldningssalg som for færdigpakkede vaske- og rengøringsmidler, og de ansvarlige aktører tydeliggøres. Forslaget lægger op til, at mærkning af vaske- og rengøringsmidler kan ske udelukkende med digital mærkning af indholdsstofferne (dog stadig med overholdelse af mærkningsreglerne efter CLP-forordningen). Dog skal doseringsangivelsen for tøjvaskemidler til private forbrugere fortsat mærkes fysisk.

CE-mærkning

Med Kommissionens forslag til revision indføres CE-mærkning for vaske- og rengøringsmidler for at styrke det indre marked og lette arbejdet for markedsovervågningsmyndighederne og sikre en entydig metode til at fastslå overensstemmelse med EU harmoniseringslovgivningen. Når fabrikanten har gennemført en overensstemmelsesvurdering, som viser, at produktet er i overensstemmelse med reglerne, skal fabrikanten påføre et CE-mærke på produktet. Overensstemmelseserklæringen erstattes af det digitale produktpas.

Bemyndiget repræsentant

Producenter uden for EU får pligt til at udpege en bemyndiget repræsentant, som kan varetage fabrikantens ansvar i henhold til reglerne, så det sikres, at der altid er en ansvarlig økonomisk aktør placeret i EU.

Produktpas og markedsovervågning

Forslaget lægger op til krav om udarbejdelse af et produktpas. Det skal reducere mængden af vaske- og rengøringsmidler, der ikke opfylder kravene på EU-markedet, særligt gennem online salg. Indførelsen af produktpasset betyder, at der ikke skal udarbejdes en EU-overensstemmelseserklæring, der normalt skal udarbejdes af fabrikanter, inden de kan påsætte et CE-mærke. Produktpasset bliver et krav for at måtte placere et vaske-rengøringsmiddel på det europæiske marked. Alle fabrikanter, der markedsfører et vaske- og rengøringsmiddel på det europæiske marked, får med forslaget pligt til at oprette et digitalt produktpas og at vedligeholde oplysningerne i det.

Markedsovervågningsmyndighederne skal med forslaget kontrollere om et produkt, der kommer ind på det europæiske marked, har et produktpas. Visse oplysninger i produktpasset gøres til genstand for toldmyndighedernes kontrol. og Det centrale produktpasregister forbindes med "EU Single Window for Customs".

Informationen registreres i et centralt register over produktpas, som Kommissionen skal oprette, så myndighederne kan kontrollere, om oplysningerne på produktet stemmer overens med oplysningerne i passet.

Forslaget fastlægger de tekniske specifikationer, som det digitale produktpas skal overholde, herunder deres interoperabilitet med produktpas, der er udformet efter anden EU-lovgivning, søgbarhed, åbne standarder og brugeres gratis adgang til dem. Samtidig fastlægger forslaget ansvaret for oprettelse og vedligeholdelse af passet. Kommissionen bemyndiges til at udstede gennemførelsesretsakter, der fastsætter de specifikke tekniske krav til produktpasset (fx vedrørende hvilke typer af databærere, der skal anvendes, layoutet hvormed de skal præsenteres og de aktører, der kan indføre eller opdatere oplysninger i passet, og hvilke oplysninger de kan indføre eller opdatere). Produktpasset skal udstedes på batch-niveau og tilgås via en data-bærer, der er påsat det fysiske produkt (fx en QR-kode). Passet skal indeholde informationer om overensstemmelse (testmetoder, EU-regulering, som passet er i overensstemmelse med mm.), varekode, og en fuld ingrediensliste.

Digital mærkning

Det bliver fremover muligt at mærke vaske- og rengøringsmidler digitalt på frivillig basis. Informationer om indhold af syv særlige typer stoffer, angivet i bilag V (herunder sæbe, overfladeaktive stoffer og fosfater) kan angives udelukkende på det digitale mærke, men der lægges fortsat op til, at de vigtigste oplysninger for forbruger- og miljø sikkerheden skal fremgå af den fysiske etiket.

Bionedbrydelighed

Med forslaget skal alle vaske- og rengøringsmidler fortsat være fuldt nedbrydelige, og kravene strammes, da forslaget fjerner den eksisterende mulighed for, at professionelle vaske- og rengøringsmidler kan undtages fra bionedbrydelighedskravet. Herudover bemyndiges Kommissionen til via delegerede retsakter at stille krav om fuld bionedbrydelighed for andre ingredienser end de vaskeaktive stoffer.

Beskyttelsesklausulen

Forslaget opdaterer detergentforordningens nuværende beskyttelsesklausul ift. både processen for anvendelsen af klausulen og for at sikre, at de pågældende erhvervsdrivende for produkter inddrages i processen. Fremover vil erhvervsdrivende også have en forpligtelse til at samarbejde med markeds- overvågningsmyndighederne, når der tages stilling til anvendelse af klausulen. Anvendelsen af beskyttelsesklausulen kræver, at der foretages en evaluering for hvert produkt. Det er således ikke muligt at anvende klausulen til at indføre en generel begrænsning mod anvendelse af et bestemt stof.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har på mødet i plenarforsamlingen den 27. februar 2024 vedtaget ændringsfor- slag til forslaget.

Parlamentet foreslår at udvide listen over godkendte mikroorganismer og begrænse mærkningskrav. Genpåfyldningssalg skal også mærkes med et fysisk mærke, og forslaget rummer skærpede krav til fos- forindhold af vaske- og rengøringsmidler til private, og en udvidelse af begrænsningerne til vaskemid- ler til tøjvask og opvaskemaskiner til professionel brug. Kommissionen pålægges at vurdere nye krav til fornyelige og genanvendte råvarer i vaske- og rengøringsmidler. Efter en overgangsperiode skal alle biologiske ingredienser være fuldt bionedbrydelige, og der indføres forbud mod testning på dyr.

Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da forslaget er med til at beskytte mennesker og miljø i hele EU.

Med forslaget fjernes adgangen til at gennemføre nationale regler om anvendelse af fosfater i vaske- og rengøringsmidler. Det vil dog fortsat være muligt at anvende beskyttelsesklausulen, som dog også er foreslået ændret i forhold til den nuværende forordning jf. afsnit ovenfor om beskyttelsesklausulen.

Det er regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, idet det sam-
menskriver og reviderer eksisterende EU-lovgivning. Det anses generelt som nødvendigt, at reglerne om detergenter er harmoniserede, således at det sikres, at miljøet og menneskers sundhed beskyttes, og at det indre marked fungerer uden hindringer.

Gældende dansk ret

Forordningen er umiddelbart gældende i Danmark.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forordningen har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser, da forordningen vil være direkte gældende.

Statsfinansielle konsekvenser og administrative konsekvenser for det offentlige

Forordningen kan have væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser, idet udgifterne til de offentlige myndigheders kontrol foreløbigt vurderes at blive op til 3,7 mio. kr. i årlige varige udgifter for Miljøministeriet til nye kontrolopgaver. Herudover forventer Miljøministeriet, at der vil være en engangsudgift på 1 mio. kr. samt et ekstra årsværk til udvikling af nyt IT-system det andet år efter at forordningen er i kraft. De øgede udgifter relaterer sig til nye opgaver til kontrol af det digitale produktpas for at afgøre, om vaske- og rengøringsmidler på det danske marked overholder reglerne. Miljøministeriet vil konsolidere udgiftsskønnet til nye kontrolopgaver, når den endelige forordningstekst foreligger.

Der vurderes på det foreliggende grundlag ikke at være væsentlige omkostninger i Skatteforvaltningen som følge af forslaget. Udviklings- og Forenklingsstyrelsen forventes at have begrænsede udgifter til mindre systemmæssige tilretninger. It-understøttelsen finansieres inden for rammerne af flerårsaftalen for skattevæsenet. Herudover skønner Toldstyrelsen, at der vil være begrænsede udgifter til verifikationskontrol. Toldstyrelsens kontrol går således alene på at verificere, om der er overensstemmelse med relevante varers unikke produktidentifikationsnummer og varekoder, som de fremgår af toldangivelsen og produktpasregistret (EU-register). Toldstyrelsen skal ikke verificere overensstemmelsen af andre oplysninger, herunder tekniske oplysninger, som produktpasset også indeholder. Skønnene er forbundet med usikkerhed. Det forudsættes, at Toldstyrelsen ikke er kompetent myndighed i sagen, og at Toldstyrelsen ikke skal afholde udgifter til bortskaffelse/destruktion.

Skønnet for de statsfinansielle konsekvenser er behæftet med usikkerhed, bl.a. fordi det afhænger af de tekniske implikationer af aftalen om Ecodesign-forordningen. Miljøministeriets omkostninger konsolideres yderligere efter vedtagelse af forordningen. Det bemærkes, at afledte nationale udgifter som følge af EU-retsakter afholdes inden for de berørte ministeriers eksisterende bevillingsramme, jf. budgetvejledningens bestemmelser herom.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Revisionen af forordningen skønnes at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, da miljøbeskyttelsen og beskyttelsen af menneskers sundhed højnes. Forslaget skønnes ikke at have betydelige samfundsøkonomiske konsekvenser i øvrigt jf. nedenfor om erhvervsøkonomiske og administrative omkostninger for virksomheder.

Erhvervsøkonomiske og administrative omkostninger for virksomheder

Forordningsforslaget vurderes samlet at medføre administrative konsekvenser for dansk erhvervsliv. De administrative konsekvenser består af lettelser ved strømlining af mærkningskrav og afskaffelse af krav om videregivelse af datablade for indholdsstoffer i farlige vaske- og rengøringsmidler. Derudover vil der både være lettelser og omkostninger i forbindelse med indførelsen af et digitalt produktpas.

Med forordningen strømlines detergentforordningen med CLP-forordningen, hvilket skaber bedre klarhed over krav til mærkning. De tilfælde, hvor det samme stof mærkes flere gange på samme etiket, bliver fjernet, hvilket skaber mere plads på etiketten. Yderligere afskaffes krav om videregivelse af datablade for indholdsstoffer i farlige vaske- og rengøringsmidler, da dette allerede er krævet under CLP-forordningen. Ovenstående vil lette de administrative byrder for producenter af vaske- og rengøringsmidler.

De administrative konsekvenser forbundet med digitale produktpas omfatter omkostninger forbundet med at gøre oplysningskravene jf. bilag VI, tilgængelige i det krævede digitale format, lagre disse data i den besluttede periode, samt at anskaffe og tilpasse systemer til de tekniske krav til digitale produktpas. Det bemærkes, at de erhvervsøkonomiske konsekvenser for erhvervslivet ved indførelsen af digitale produktpas forventes at reducere de administrative byrder forbundet med datadeling om virksomhedernes produkter, hvis systemet samtænkes med it-infrastrukturen for digitale produktpas i Ecodesignforordningen, og at interoperabilitet derved sikres.

Ændringerne i detergentforordningen vil omfatte ca. 70 danske virksomheder. De omfattede virksomheder vil være producenter af vaske- og rengøringsmidler og størstedelen vil være registreret i CVR-registeret under branchekoden: 204100 Fremstilling af sæbe, rengørings- og rensedmidler samt poleremidler. Der er i dag 74 aktive virksomheder registreret i branchekoden. Det skal nævnes, at branchekoden også dækker over virksomheder, der ikke vil være omfattet af detergentforordningen, f.eks. fremstillere af poleremidler. Ligeledes kan der være virksomheder, der er omfattet af detergentforordningen, men ikke har fremstilling af vaske- og rengøringsmidler som hovedbranche. De virksomheder vil ikke indgå i ovennævnte 74 virksomheder.

De samlede administrative konsekvenser ved ovenstående kan ikke kvantificeres. Det skyldes, at der endnu ikke er godt nok indblik i lettelsespotentialer såvel som omkostningerne for den enkelte virksomhed ved det digitale produktpas. Forslagets forventes på den baggrund at have erhvervsøkonomiske konsekvenser der på det foreliggende grundlag vurderes til under 4 mio. kr.

Kommissionen vurderer i deres konsekvensanalyse, at nye regler om mikrobielle rengøringsmidler kan forventes at give små årlige byrder for virksomheder, som de adspurgte virksomheder har angivet som inden for det acceptable interval. I Danmark kendes kun en virksomhed, der producerer denne type rengøringsmidler.

Små og mellemstore virksomheder kan blive forholdsmæssigt hårdere ramt af de administrative omkostninger, da omkostningerne til en vis grad vil være faste omkostninger.

Konsekvenser for miljø, sundhed og forbrugerbeskyttelse.

En vedtagelse af forordningen skønnes at have positiv virkning på beskyttelsesniveauet i Danmark og EU, idet en implementering af de foreslåede ændringer vil betyde en øget beskyttelse af menneskers sundhed og miljøet.

Høring

Forslaget har været til høring i EU-Miljøspecialudvalget i perioden 1.-15. maj 2023, hvor der er indkommet følgende høringssvar:

Dansk Erhverv

Finder det vigtigt, at der tænkes horisontalt i forhold til andre reguleringer, der arbejder med digitale produktpas og øget digital mærkning, således at det samtænkes og strømlines – primært i relation til kommende krav i Ecodesignforordningen. Anvendelsen af digitale produktpas bør ses som en mulighed for at forsimple reglerne og kravene til mærkninger og øge gennemsigtigheden i leverandørkæden og ikke øge omkostninger og administrative byrder ved indførelse af forskelligartede formater og tekniske løsninger. Dansk Erhverv støtter forslaget om øget digital mærkning, herunder, at informationer om sikker og korrekt anvendelse skal være fysisk til stede på produktet. Dansk Erhverv mener, at krav om det digitale produktpas på batch-niveau kan indebære uforholdsmæssigt store administrative byrder for virksomhederne og ønsker ansvaret for udarbejdelse af passet placeret så tidligt i værdikæden som muligt, så importører, distributører og detailhandel kun er ansvarlige for deres del af kæden. Samtidig bør konkurrencefølsom information – såvel om produkt som om emballage – kunne holdes fortroligt for konkurrenter.

Ansvaret ved brug af genopfyldningsstationer for hele processen skal være tydeligt fastlagt, såvel med hensyn til emballagens renhed og egnethed, som i særlig grad til korrekt mærkning og opdateret data carrier i tilfælde, hvor forbrugeren selv genopfylder i egen emballage.

De forskellige aktørers forpligtelser i forbindelse med CE-mærkning fremstår uklart, ligesom det er uklart, om der vil være krav om CE-mærkning af alle produkter, eller om det kan variere fra produkt til produkt. Det bør klargøres, hvor og hvornår CE-mærkning er påkrævet, og hvad de økonomiske aktørers forpligtelser er.

Dansk Erhverv understreger vigtigheden af ensartet implementering og harmoniseret håndhævelse, herunder ved import fra 3. lande inklusive onlinemarkedspladser, som man mener, der mangler regler om i forslaget, og som bør leve op til reglerne i forordningen på lige fod med fysiske importører, herunder være omfattet af krav til mærkning, produktpas og adgang til 'data carrier' forud for køb. Som minimum bør online markedspladser være pålagt forpligtelser som angivet i det generelle produktsikkerhedsdirektiv og skal sikre sig, at en anden ansvarlig operatør i EU kontrollerer sælgeren i 3. landets overholdelse af reglerne, og som myndighederne kan udføre deres kontrol overfor.

Dansk Industri

Hilser forslagets intentioner om at opdatere reglerne, så de passer bedre til markedet i dag med hensyn til mikroorganismer i rengøringsmidler velkommen og støtter ambitionen om klare linjer mellem forskellige lovgivninger, som detergentproducenter kan være underlagt. Dansk Industri støtter en fortsat særregulering af detergenter, der bidrager til en forenklet rapportering og udarbejdelse af datablade for virksomheder samt bidrager til transparens om ingredienser i vaske- og rengøringsmidler. Samtidig bemærkes det, at Kommissionen forventes løbende at sikre, at der sker konsistensrettelser på tværs af de regelsæt, der p.t. er under samtidig forhandling, så forslaget koordineres med disse (særligt Ecodesignforordningen, emballageforordningen og CLP).

Dansk Industri støtter generelt udviklingen af det digitale produktpas som tværgående bærer af informationer, og vurderer, at danske virksomheder vil kunne honorere krav om, at informationer om detergenter indgår obligatorisk i passet. Dansk Industri mener, at hverken redskaber eller rammer for det digitale produktpas endnu er udviklet eller på plads regulatorisk. Derfor ønsker Dansk Industri en mekanisme, der tager højde herfor, så reglerne om brug af passet udsættes, hvis ikke rammerne for det fungerer, når detergentforordningen træder i kraft. Dansk Industri ønsker, at oplysninger registreret under UFI reglerne kan integreres med (tilføjes eller fjernes fra) produktpasset, og at det overvejes at integrere CE mærkningen i en sådan integreret tilgang. Endvidere fremføres det, at kravet om produktpas på batch-niveau er uhensigtsmæssigt og uberettiget ressourcekrævende, da passet bør udarbejdes med henblik på produktets sammensætning/formulering.

Dansk Industri støtter, at Kommissionen får myndighedsrollen i forhold til nationale tiltag, så ensartet implementering i EU sikres.

Dansk Industri støtter digitalisering af information, også i forbindelse med genopfyldningssalg, hvor flere informationer ønskes formidlet digitalt, og ønsker, at der hurtigt kommer vejledning til både producenter og detailhandelen om mærkning ved genopfyldningssalg. Generelt skal genopfyldningssalg opfylde samme krav til hygiejne, sikkerhed, sundhed og miljø som for produkter i emballage designet til genbrug eller genanvendelse. Dansk Industri anser forventningen om besparelser som følge af øget brug af genopfyldningssalg som urealistiske, da en omlægning vil kræve omfattende omstilling, der vil koste mere end der kan spares i affaldsbehandlingen.

Dansk Industri bemærker, at omtalen af enzymer i de indledende bemærkninger ubegrundet kan påvirke forbrugeropfattelsen af enzymer negativt. Den mere præcise definition af mikroorganismer hilses velkommen. Der efterlyses en klarere definition af, om der er tale om et biocid eller en detergent, samt en høj transparens og information til forbrugerne, for at undgå ulige konkurrencevilkår for producenter. Det bemærkes, at tid til implementering med rimelige overgangsperioder er vigtig, og at reformulering af et produkt typisk tager mindst 12-15 måneder at gennemføre.

Kosmetik- og hygiejnebranchen

Bemærker, at det er uklart fra forslaget i hvilket omfang, der er krav om, at CE-mærket skal benyttes på alle vaske- og rengøringsmidler; om det kun er til særlige produktgrupper; om det er et frivilligt tiltag, og hvilke økonomiske aktører, der påhviler forpligtelser i forbindelse med CE-mærkningen. Samspillet mellem disse aktører er også uklart beskrevet, og ansvarsfordelingen bør beskrives og afgrænses tydeligere. Også for genopfyldningssalg bør ansvarsfordelingen tydeliggøres. Indførelsen af regler om en autoriseret repræsentant for producenter placeret uden for EU bør sikre, at der altid vil kunne identificeres en ansvarlig økonomisk aktør.

Det digitale produktpas forventes at indebære en stor økonomisk byrde til både etablering og vedligeholdelse af oplysninger, der især vil ramme små og mellemstore virksomheder. Kravet om at oprette produktpasset på batch niveau og at gøre det tilgængeligt via en påtrykt databærer anses for potentielt meget byrdefuldt og logistisk udfordrende for producenter. Kosmetik- og hygiejnebranchen ønsker, at kun regler om digitalt produktpas, der er specifikke for produktgruppen, skal fremgå af forslaget, mens mere generelle regler bør fremgå af horisontal lovgivning. Forslagets bør i højere grad, end der er lagt op til, udvide brugen af digital mærkning som alternativ til fysisk mærkning for at gøre oplysningerne på produktet mere forståelige for slutbrugerne.

Kosmetik- og hygiejnebranchen fremhæver behovet for mere kontrol med produkter, som importeres fra online markedspladser og webshops uden for EU.

Forbrugerrådet Tænk

Ønsker krav om at den fulde ingrediensliste skal være fysisk til stede på produktet, idet erfaringer fra kontrol med online mærkning viser, at der er mange overtrædelser, og forbrugerne derfor ikke får deres krav om information tilgodeset. Hvis ikke der bliver krav om fuld fysisk mærkning, skal forbrugerne sikres let tilgængelighed af korrekt ingredienslister online. Forbrugerrådet tænk spørger, om forbrugerne vil have adgang til det digitale produktпас, hvordan det kan opnås, og hvordan det kan sikres, at forbrugeren får let adgang til data for det korrekte produkt.

Forbrugerrådet støtter forenkling af mærker, og ønsker antallet af sprogversioner reduceret til maksimalt tre, og anbefaler, at kandidatlistestoffer, stoffer, der er kræftfremkaldende, skader arveanlæg eller forplantningsevnen, samt hormonforstyrrende stoffer uden undtagelsesmulighed forbydes i vaske- og rengøringsmidler. Som minimum skal informationskravene til disse stoffer forøges, så der er krav om, at de skal angives på mærket.

Samlenotatet har været til høring i EU-Miljøspecialudvalget i perioden 13.-15. marts 2024, hvor der er indkommet følgende høringssvar:

CO-Industri

CO-industri har samme bemærkninger som Forbrugerrådet Tænk og finder som Kosmetik- og Hygiejnebranchen, at der er behov for mere kontrol med produkter, som importeres fra online markedspladser og webshops uden for EU.

Novonesis

Novonesis takker for muligheden for at komme med bemærkninger til revisionen af vaske- og rengøringsmiddelforordningen.

Vi byder udkastet velkommen og bakker op om regeringens generelle holdning til forslaget. Vi finder det særligt positivt, at der med forslaget ønskes at tage højde for nye innovative teknologier og produkter inden for vaske- og rengøringsmiddelområdet, herunder mikrobielle rengøringsmidler, samt sikkerheden af disse.

Novonesis er enige med Kommissionen og regeringen i, at disse nye produkter bør være sikre for forbrugerne, hvis de sættes på det europæiske marked. På nuværende tidspunkt er mikrobielle rengøringsprodukter sikre for forbrugere og arbejdstagere, hvis der er anvendt mikroorganismer med en dokumenteret sikkerhedsprofil og et produktdesign, der sikrer lav eksponering (mindskelse af aerosoldannelse fra sprayprodukter).

Desuden ønsker vi at gøre opmærksom på en uoverensstemmelse mellem ønsket i forordningen om ikke at tillade anvendelsen af mikrobielle rengøringsmidler på fødevarer eller overflader, der kommer i kontakt med fødevarer, og eksisterende regler inden for "the qualified presumption of safety" (QPS) mikrober, som allerede er vurderet sikre af EFSA til brug i fødevarer. Novonesis opfordrer derfor til, at Danmark arbejder aktivt for, at innovative mikrobielle rengøringsprodukter, også som sprayprodukter til forbrugere, kan komme på markedet i EU. Anvendelsen af mikrobielle rengøringsprodukter bør baseres på en videnskabelig funderet risikovurdering, der sikrer, at kun mikroorganismer med dokumenteret sikkerhedsprofil kan anvendes i produktdesigns, der sikrer lav eksponering.

Kosmetik- og hygiejnebranchen

Begrænsning af stoffer

Regeringen ønsker at arbejde for, at de mest skadelige stoffer forbydes i forbrugerprodukter, og at der generelt skal tages højde for kombinationseffekter. Regeringen ønsker, at begge elementer kommer til

at indgå som en del af revisionen af Detergentforordningen. Kosmetik- og hygiejnebranchen mener, det er uhensigtsmæssigt at indarbejde generelle forbud i sektorspecifik lovgivning (eksempelvis Detergentforordningen), da det på sigt kan resultere i dobbeltkrav, som i værste fald kan ende med modstridende krav i forskellige lovgivninger, som regulerer samme produkt, når forbuddet efterfølgende også indarbejdes i horisontal lovgivning (eksempelvis REACH).

Forenklet mærkning af indholdsstoffer

Reglerne for mærkning af indholdsstoffer forenkles, så der fremadrettet ikke stilles krav om angivelse af samme mere end én gang (eksempelvis det nuværende krav om mærkning af allergifremkaldende parfumestoffer under både Detergentforordningen og CLP-forordningen). Regeringen ønsker at arbejde for, at alle parfumestoffer og alle konserveringsmidler – herunder carry over-konserveringsmidler – skal mærkes. Kosmetik- og hygiejnebranchen bakker op om, at mærkningskravene for parfumestoffer i vaske- og rengøringsmidler ligestilles med mærkningskravene for parfumestoffer i kosmetiske produkter (generiske grænse for mærkning i rinse off-produkter), men opfordrer Regeringen til at arbejde for, at carry over-konserveringsmidler udelukkende skal mærkes, hvis de bidrager til konservering af produktet, og/eller hvis de forekommer i en koncentration, hvor de kan frembringe en allergisk reaktion hos et allerede sensibiliseret individ (strømlinet med den gældende vurderingsmodel fra CLP-forordningen). Det bidrager ikke til forbrugerbeskyttelsen at stille krav om mærkning af allergifremkaldende stoffer, som forekommer i så lave koncentrationer, at de ikke kan frembringe en allergisk reaktion hos et allerede sensibiliseret individ, hvorfor krav om mærkning i sådanne tilfælde forventes at vildlede frem for at vejlede.

Digitalt produktpas

Kosmetik- og hygiejnebranchen er meget positiv over for indstillingen om, at produktpasset skal være specifikt for den enkelte produktmodel i stedet for det enkelte produktparti, som Europa-Kommissionens udspil lød på. Da rammerne for Ecodesignforordningen nu er meget klarere, end da det oprindelige udspil blev offentliggjort, er det vigtigt at sikre, at de generelle rammer for produktpasset udelukkende reguleres af Ecodesignforordningen, da dette er den horisontale lovgivning for produktpasset. Øvrige lovgivninger, som regulerer oplysninger i produktpasset, herunder Detergentforordningen, skal i videst muligt omfang henvise til Ecodesignforordningen og formatet på oplysningerne skal være underlagt rammerne fastsat i Ecodesignforordningen. Alle produktoplysninger, som Detergentforordningen stiller krav om angivelse af i produktpasset skal være relevante og sektorspecifikke for vaske- og rengøringsmidler, så der ikke introduceres nye eksempler på overlap eller krav om dobbeltmærkning.

CE-mærkning

Som nyt krav til vaske- og rengøringsmidler introduceres CE-mærkning. Kosmetik- og hygiejnebranchen er bekymrede for, at kravet om CE-mærkning administrativt bliver en tung byrde for industrien at løfte uden at det giver nogen væsentlig merværdi for de markedsførte produkter, da krav til dokumentation om overholdelse af reglerne for vaske- og rengøringsmidler, blandt andet dokumentation for overholdelse af relevante nedbrydelighedstests for de indgående stoffer, allerede indgår i den dokumentation, som skal gøres offentligt tilgængeligt gennem produktpasset. Derfor opfordrer Kosmetik- og hygiejnebranchen Regeringen til at arbejde for, at krav om CE-mærkning helt udgår fra forslaget.

Bionedbrydelighed

Det foreslås at udvide krav om bionedbrydelighed til øvrige bestanddele end de overfladeaktive stoffer. Kosmetik- og hygiejnebranchen bakker intentionen om, hvor det giver mening, at indføre bionedbrydelighedskrav, men understreger samtidig nødvendigheden af, at relevante testmetoder til dokumentation af bionedbrydelighed for de pågældende stoffer er etableret inden kravet om bionedbrydelighed i praksis kan anvendes og håndhæves. Derudover er det også vigtigt at tage i betragtning, at ikke alle

stoffer, som kan anvendes i vaske- og rengøringsmidler, vil være bionedbrydelige, for eksempel uorganiske forbindelser som salte og andre mineraler.

Digital mærkning

Som et selvstændigt initiativ undersøgte Europa-Kommissionen mulighederne forbundet med at indføre kriterier for digital mærkning under Detergentforordningen og CLP. Ambitionerne og indsatsen taget i betragtning, er det ærgerligt, at arbejdet kun i mindre grad har ført til reel udvidelse af brugen af digital mærkning uden krav om angivelse af oplysninger ved fysisk mærkning, da det ville have været en oplagt mulighed for at sikre, at alle mærkningspligtige elementer fra et produkt blev gjort tilgængelige klart og tydeligt uanset størrelsen på emballagen. Kosmetik- og hygiejnebranchen støtter op om, at det ved køb af vaske- og rengøringsmidler, som markedsføres ved genopfyldningssalg, altid skal være muligt for en forbruger at få udleveret de samme oplysninger i fysisk form, som ville findes på produktet, hvis det var solgt emballeret, og at sprokravene altid overholdes, uanset om der er tale om fysisk eller digital mærkning. Kosmetik- og hygiejnebranchen vil dog opfordre Regeringen til at arbejde for, at det skal være frivilligt for den enkelte forbruger i købsøjeblikket at beslutte, om denne gerne vil have en fysisk kopi af mærkningselementerne udleveret, eller om det er tilstrækkeligt blot at få udleveret produktets databærer med henblik på at kunne tilgå de samme oplysninger digitalt.

Genopfyldningssalg

I Detergentforordningen opstilles kriterier for markedsføring af vaske- og rengøringsmidler ved genopfyldningssalg. Da alle færemærkede vaske- og rengøringsmidler også reguleres af CLP-forordningen, er det helt centralt, at de opstillede kriterier i Detergentforordningen er forenelige med dem fra CLP-forordningen. Da muligheden for at markedsføre vaske- og rengøringsmidler ved genopfyldningssalg ikke har set bred anvendelse, bør det være op til den enkelte erhvervsdrivende at beslutte, om denne vil tilbyde sådanne muligheder.

Økonomiske aktører

For at sikre, at alle vaske- og rengøringsmidler på markedet har en ansvarlig aktør tilknyttet, defineres fire roller i forsyningskæden: Producent, Bemyndiget Repræsentant, Importør og Distributør. Kosmetik- og hygiejnebranchen bemærker, at hele forsyningskæden fint vil kunne dækkes ind af tre af rollerne: Producent, Importør og Distributør, hvorfor det anbefales at lade rollen som Bemyndiget Repræsentant udgå. Dette forhindrer også, at vaske- og rengøringsmidler, som er fremstillet i et tredjeland, og som importeres til markedet gennem en Bemyndiget Repræsentant i særlige tilfælde ville kunne være tilgængelige uden en ansvarlig aktør (Producent, Bemyndiget Repræsentant eller Importør), hvis den Bemyndigede repræsentant nedlægger sit mandat.

Kosmetik- og hygiejnebranchen vil gerne udtrykke stor støtte til Regeringens arbejde med at sikre overholdelse af reglerne og styrke mulighederne for at håndhæve reglerne over for (internationale) online markedspladser, som gør produkter (særligt produkter fra tredjelande) direkte tilgængelige for forbrugere i EU.

Mikrobielle rengøringsmidler

Som led i at tilpasse Detergentforordningen til den seneste udvikling på markedet, vil mikrobielle rengøringsmidler blive tilføjet til forordningens anvendelsesområde. Kosmetik- og hygiejnebranchen støtter tilføjes af mikrobielle rengøringsmidler til Detergentforordningens anvendelsesområde, og opfordrer i forlængelse heraf Regeringen til at arbejde for at fastsætte optimale rammer for brugen af mikrobielle rengøringsmidler ved at fokusere på følgende:

- Bestemmelserne for brugen af mikrobielle rengøringsmidler forbedres, så kravene til denne produkttype tilpasses og gøres relevant for vaske- og rengøringsmidler i stedet for at bygge på principper fra fødevarelovgivning. Dette inkluderer blandt andet, at minimumskriterierne for

antallet af mikroorganismer (CFU) udgår fra forslaget og i stedet erstattes af krav til ydeevne og effektivitet, da dette parameter er mere relevant for rengøringsmidler.

- I stedet for at forbyde alle typer af mikrobiologiske rengøringsmidler på spray til private, bør reglerne udformes, så det kun forbydes at markedsføre produkter, der danner luftbårne dråber eller partikler, som faktisk kan indåndes.
- Mikrobiologiske rengøringsmidler bør ikke reguleres mere restriktivt end mikrobiologiske fødevarer, så forbuddet mod tilgængeliggørelse af mikrobiologiske rengøringsmidler ved genopfyldningssalg bør udgå – det er eksempelvis ikke forbudt at sælge yoghurt i løs vægt!

Strømlining

Det har været et centralt ønske i forbindelse med revisionen af Detergentforordningen, at samspillet med øvrige lovgivninger blev strømnet. Dette skulle blandt andet gøres ved at fjerne eksisterende dobbeltkrav – krav, som overlapper med krav fra øvrige lovgivninger (særligt REACH, CLP og Biocidforordningen) – fra Detergentforordningen, så horisontale lovgivninger satte de generelle lovrammer, mens de produktspecifikke krav blev fastsat i Detergentforordningen. Kosmetik- og hygiejnebranchen bakker op om ambitionerne for at fjerne de eksisterende overlappende krav, men vil samtidig udtrykke stor bekymring for, at hele revisionsarbejdet under Green Deal ser ud til at kunne introducere nye eksempler på problematiske dobbeltkrav mellem Detergentforordningen og øvrige lovgivninger, som udarbejdes parallelt. Det er helt centralt for at indfri ambitionerne om strømning, at arbejdet ikke må føre til nye dobbeltkrav! Kosmetik- og hygiejnebranchen vil derfor på det kraftigste opfordre Regeringen til at arbejde for, at generelle krav udelukkende implementeres i horisontal lovgivning, så det kun er sektorspecifikke krav, der implementeres i den sektorspecifikke lovgivning.

Kosmetik- og hygiejnebranchen er særligt bekymrede for, at Regeringens ambitioner om at indføre forbud mod de mest skadelige stoffer (defineret i EU's Kemikaliestrategi) i Detergentforordningen vil modarbejde ambitionerne om strømning af lovrammen for vaske- og rengøringsmidler, da det på sigt vil resultere i nye eksempler på overlappende krav. Begrænsninger og forbud mod brugen af udvalgte stoffer i bestemte produkttyper bør i stedet implementeres i horisontal lovgivning for at sikre den bedste overensstemmelse mellem de forskellige kemikalielovgivninger og undgå u hensigtsmæssige overlap.

Forbrugerrådet Tænk Kemi

Forbrugerrådet Tænk skal endnu engang understrege, at vi mener, at det er vigtigt at ALLE ingredienser påføres emballagen. Det kan suppleres med krav om at ingredienserne også forekommer online og i et digitalt produktpas, som supplement.

I vores arbejde med at få vurderet rengørings- og vaskemidler (detergenter) i Kemiluppen, støder vi meget ofte på manglende, ufuldstændige og forkerte ingredienslister, hvilket gør det svært for forbrugere at navigere og træffe oplyste valg.

Vi opfordrer regeringen til at arbejde for åbenhed og til at få den uønskede kemi frem i lyset ved at få den på emballagen.

Forslaget har været til høring i EU-Miljøspecialudvalget i perioden 19. april til 24. april 2024, hvor der er indkommet følgende høringssvar:

Kosmetik- og Hygiejnebranchen

Kosmetik- og hygiejnebranchen anfører, at forslaget indeholder nye elementer, som får stor betydning for måden virksomheder markedsfører vaske- og rengøringsmidler i EU. Imidlertid har regeringen umiddelbart inden grund- og nærhedsnotatet blev sendt i høring valgt at fremsende et ændringsforslag og delt dette med de øvrige medlemsstater i form af et non-paper. I det danske non-paper foreslås det

at indføre bestemmelser for automatiske forbud mod udvalgte stoffer baseret på enten stoffets fareklasse eller at stoffet er et godkendt aktivstof under biocidforordningen; begge forbud inkluderer mulighed for undtagelse, hvis specifikke krav er opfyldt. Kosmetik- og hygiejnebranchen vurderer umiddelbart forslaget til at ændre revisionsforslaget radikalt og derfor have vidtrækkende konsekvenser for branchen. Kosmetik- og hygiejnebranchen er uforstående over for regeringens initiativ på dette tidspunkt i processen. Som primær interessent for detergentforordningen og dermed også forslaget, havde de gerne set, at man var blevet underrettet om sådanne hensigter senest i forbindelse med afsendelsen af forslaget. Kosmetik- og hygiejnebranchen har fra tidligere høringer allerede sendt kommentarer til Europa-Kommissionens forslag og de følgende kommentarer er alene kommentarer til det danske non-paper som supplement til vores tidligere fremsatte kommentarer. I det danske non-paper foreslår regeringen, at de mest skadelige stoffer (defineret i EU's kemikaliestrategi med bæredygtighed for øje) automatisk skal forbydes i vaske- og rengøringsmidler til private. Sikkerhed for kemikalier bliver allerede behandlet under REACH, hvor den nødvendige ramme til at begrænse og håndtere farlige stoffer er etableret. Et af de væsentligste formål med revisionen af detergentforordningen var at eliminere uhensigtsmæssige overlap med de horisontale lovgivninger på kemikalieområdet. Hvis kriterier for automatiske forbud grundet generelle bekymringer implementeres i sektorspecifik lovgivning, er det Kosmetik- og hygiejnebranchen vurdering, at det vil medføre, at nye uhensigtsmæssige overlap introduceres, som vi på sigt forventer kan skabe problemer, når tilsvarende mekanismer introduceres i horisontal lovgivning. Kosmetik- og hygiejnebranchen vurderer derfor, at forslaget er i strid med ambitionerne og formålet med revisionen af detergentforordningen. Det foreslås, at stoffer, der betragtes som aktivstoffer under biocidforordningen, med undtagelse af konserveringsmidler (PT6), automatisk skal forbydes i vaske- og rengøringsmidler til private. Formålet med forslaget er angiveligvis at forhindre, at reglerne for biocidholdige produkter kan omgås ved at anvende stoffer, som både er overfladeaktive og har biocidgenskaber og derved kun markedsføre produkter som rengøringsmidler. Kosmetik- og hygiejnebranchen er klar over, at der findes eksempler på produkter, der markedsføres som rengøringsmidler, men hvor det egentlige formål er bekæmpelse af uønskede organismer, fx til at fjerne alger fra overflader udendørs. Kosmetik- og hygiejnebranchen er enige i, at det ikke skal være muligt at markedsføre biocidholdige produkter udelukkende som rengøringsmidler, men understreger dog, at forslaget vil medføre vidtrækkende og utilsigtede konsekvenser. Forslaget skyder nemlig langt over målet og er ikke proportionalt med den udfordring, som forsøges løst. Biocidholdige produkter inddeles i 22 forskellige produkttyper, hvoraf det kun er få af disse produkttyper, som potentielt kan være problematiske. Forslaget vil derfor utilsigtet ramme bl.a.: Parfumestoffer, som kan godkendes som aktivstoffer til afskræknings- og tiltrækningsmidler (PT19), fx æteriske olier af citrusfrugter og lavendel, der kan anvendes som afskrækningsmiddel mod myg, og overfladeaktive stoffer fra skyllemidler, som gør tekstiler bløde og fjerner statisk elektricitet ved vask, og som også kan anvendes som desinfektionsmidler. Dernæst vurderer Kosmetik- og hygiejnebranchen, at det ikke er muligt at opstille en meningsfuld model, som automatisk kategoriserer stoffer som enten omfattet eller ikke omfattet af biocidforordningen, da nogle stoffer både er overfladeaktive stoffer og biocidaktivstoffer. Kosmetik- og hygiejnebranchen finder det således helt afgørende at sikre, at afgørelser om, hvorvidt et produkt også er omfattet af biocidforordningen, bliver truffet individuelt og uafhængigt fra sag til sag. Derfor kan de ikke støtte forslaget om et automatisk forbud mod aktivstoffer omfattet af biocidforordningen. For at kunne undtage stoffer fra de automatiske forbud foreslås det, at ECHA skal varetage evaluering af stoffernes sikkerhed under detergentforordningen. Som Kosmetik- og hygiejnebranchen ser det har ECHA ikke mandat til at udføre opgaver efter den nuværende arbejdsfordeling, hverken i øjeblikket eller når rammen for One Substance, One Assessment bliver implementeret og arbejdsopgaver omfordes mellem EU's agenturer. Der er tillige ikke blevet undersøgt i forbindelse med Europa-Kommissionens konsekvensanalyse. Kosmetik- og hygiejnebranchen finder derfor, at denne del af forslaget baserer sig på urealistiske forventninger til ECHA's ressourcer og tildelte mandat.

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv henholder sig til tidligere fremsendte kommentarer, men vil gerne fremhæve et par pointer i forbindelse med høringen i EU-Miljøspecialudvalget.

I forlængelse af tidligere kommentarer om behov for at klargøre 1) hvor og hvornår CE-mærkning er påkrævet og 2) de enkelte økonomiske aktørers forpligtelser, vil vi særligt pege på behov for afklaring af forpligtelserne ift. CE-mærkning, når produkter markedsføres under eget varemærke/private label. Virksomheder med eget varemærke har typisk ikke indflydelse på produktets fulde sammensætning eller design, som fabrikanten har, og det vil ofte ikke være muligt at fremskaffe tilstrækkeligt information om produktet til, at f.eks. en virksomhed i detailleret vil kunne påtage sig rollen som fabrikant ift. CE-mærkning. Derfor vil det være hensigtsmæssigt, at CE-mærkning som udgangspunkt er en forpligtelse, der alene rammer producenten/fabrikanten. Det bemærkes desuden, at indførelsen af CE-mærkning kan medføre øgende omkostninger og administrative byrder for erhvervet.

Med Kommissionens forslag fjernes muligheden for at undtage professionelle vaske- og rengøringsmidler fra bionedbrydelighedskrav. Dansk Erhverv støtter som udgangspunkt op om krav om bionedbrydelighed men bemærker, at det kan blive en udfordring at finde fuldt bionedbrydelige aktive vaske- og rengøringsaktive stoffer til situationer, hvor der stilles høje effekt- og kvalitetskrav på det professionelle marked til f.eks. sterile forhold.

Endelig finder Dansk Erhverv det problematisk, at regeringen ønsker at bruge revision af detergentforordningen til at arbejde for et generisk forbud mod specifikke kemiske stoffer i en sektorspecifik regulering alene baseret på deres fareklassificering. En sådan regulering bør håndteres horisontalt under REACH forordningen og ikke i forskellige sektorspecifikke reguleringer.

DANVA

DANVA vil gerne støtte op om regeringens holdning til at kravet om fuld bionedbrydelighed ikke alene skal omfatte de vaskeaktive stoffer i vaske- og rengøringsmidler, samt at der skal stilles krav til test af bionedbrydeligheden af vaskeaktive stoffer under iltfrie forhold. Det nævnte stof, LAS, giver stadig spildevandsselskaberne udfordringer i form af ophobning i spildevandsslam, der som konsekvens heraf skal undergå fordyrende behandling i fx mineraliseringsanlæg inden slammet evt. kan anvendes som gødning.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forhandlingerne pågår, og det er endnu for tidligt at sige noget om hvor forslaget præcist lander. Overordnet forventes der at være generel opbakning til forslaget i Rådet.

Regeringens generelle holdning

Regeringen er positiv over for forslaget, der ved implementering vurderes at ville styrke beskyttelsen af menneskers sundhed og miljøet og bidrage til et velfungerende indre marked. Regeringen vil overordnet have fokus på, at beskyttelsesniveauet samlet set styrkes med revisionen af forordningen.

Regeringen arbejder på en række områder for at øge beskyttelsesniveauet yderligere end foreslået af Kommissionen, uden at det vil føre til disproportionale byrder for virksomheder og myndigheder. Beskyttelsesniveauet vurderes blandt andet at kunne styrkes ved at styrke mulighederne for at håndhæve reglerne over for online markedspladser samt ved at skærpe nogle af kemikravene, så både konserveringsmidler og parfumestoffer skal mærkes i lavere koncentrationer. Endvidere arbejder regeringen for, at de mest skadelige stoffer forbydes i vaske- og rengøringsmidler til private forbrugere.

Regeringen mener ikke, at forslaget fra Kommissionen adresserer problemet med at håndhæve reglerne effektivt over for sælgere fra tredjelande tilstrækkeligt. Det giver erhvervsdrivende fra tredje-

lande en urimelig konkurrencefordel og udsætter forbrugerne for potentielle risici. Regeringen vil derfor arbejde for, at når private køber vaske- og rengøringsmidler fra tredjelande via online markedspladser, skal købet foregå med den samme sikkerhed, som var de købt af producenter fra europæiske virksomheder. Dette også mhp. at reglerne overholdes, som hvis der købes ind i en fysisk butik i EU.

Regeringen vil overordnet fokusere på, at der fastsættes mere tydelige, herunder også proaktive, forpligtelser for online markedspladser i relation til produktsikkerhed, som matcher deres centrale rolle i produktforsyningskæden.

Det skal sikres, at privates import af vaske- og rengøringsmidler fortsat er omfattet af reglerne i forordningen. Dette mhp. at sikre, at håndhævelse altid er muligt, og at der altid er en fysisk eller juridisk person i EU, der er ansvarlig for overholdelse af forordningens regler, herunder ved online salg.

EU-Kommissionen har i deres ”strategi for bæredygtige kemikalier” fra oktober 2020 tilkendegivet, at vaske- og rengøringsmidler til forbrugere skal være omfattet af et generelt forbud mod de mest skadelige stoffer, og at der skal opstilles regler, der sikrer, at der tages højde for kombinationseffekter i reguleringen af vaske- og rengøringsmidler. Regeringen finder i overensstemmelse med EU's strategi for bæredygtige kemikalier det væsentligt, at revisionen af forordningen for vaske- og rengøringsmidler kommer til at omfatte begge elementer. Der skal dog være mulighed for at få undtagelse fra forbuddet, hvis der er tale om en anvendelse, som er essentiel, og hvor anvendelsen er sikker, og der ikke findes alternativer. Det gælder f.eks. anvendelsen af enzymer, der kan give luftvejsallergi.

Regeringen støtter strømliningen med CLP-forordningen og Biocidforordningen og intentionen om at forenkle reglerne om ingrediensdatablade og mærkning af vaske- og rengøringsmidler. Regeringen vil arbejde for, at alle ingredienser samt urenheder fortsat skal fremgå af databladet, særligt af hensyn til allergikere, som har brug for at få information om alle indholdsstoffer, der kan være allergifremkaldende. Også for vaske- og rengøringsmidler, der anvendes til rengøring af overfladen på frugter og grøntsager, er mærkning af alle ingredienser vigtig, fordi disse produkter efter rengøringen er beregnet til indtagelse. Herudover bør det på disse produkter også fremgå af mærkningen, at frugten/grøntsagen skal renses grundigt med drikkevand efter anvendelsen af rengøringsmidlet.

Regeringen er positiv over for de nye regler om forenklet mærkning, herunder kravet om mærkning af allergifremkaldende parfumestoffer, da denne forenkling medfører at et parfumestof ikke mærkes flere gange. Herudover vil regeringen arbejde for, at alle parfumestoffer skal mærkes, så det ikke kun er de mest allergifremkaldende, der skal mærkes, da andre parfumestoffer end de mærkningspligtige også kan fremkalde allergi. Hvad angår konserveringsmidler, vil regeringen arbejde for, at reglerne om konserveringsmidler, der indgår i det færdige produkter, fordi det har konserveret en råvare (’carry over’-konserveringsmidler), gøres tydeligere, så det fremgår, at ’carry over’ konserveringsmidler altid skal mærkes.

Regeringen støtter, at forslaget inkluderer mikrobielle rengøringsmidler, og kriterierne for anvendelsen. Regeringen vil også arbejde for, at der i forhandlingen af forslaget tages højde for, at der skal opbygges mere viden om potentielle risici forbundet med mikrobielle rengøringsmidler. Af hensyn til fødevarer sikkerheden ønsker regeringen, at anvendelsen af mikrobielle rengøringsmidler ikke tillades på fødevarer eller overflader, der kommer i kontakt med fødevarer, da det vil karambolere med fødevarer-kontrollen af mikroorganismer (kimtalsprøver af overflader) at tillade denne anvendelse.

Regeringen støtter inkluderingen af genopfyldningssalg, og er positive overfor at de udformes i overensstemmelse med emballageforordningens kommende regler, og reglerne i CLP-forordningen. Det skal dog sikres, at forbrugerne også ved genopfyldningssalg af vaske- og rengøringsmidler får de

samme oplysninger i fysisk form som de ellers ville have fået ved køb af produktet, og at digital mærkning alene er ikke tilstrækkelig.

Regeringen er positiv over for introduktionen af CE-mærkning. Regeringen støtter introduktionen af et digitalt produktpas for vaske- og rengøringsmidler og vil arbejde for, at reglerne herom ikke indebærer unødige administrative byrder for virksomheder eller myndigheder. Regeringen vil arbejde for, at arbejdsfordelingen mellem markedsovervågningsmyndighederne og toldmyndighederne tilrettelægges ud fra myndighedernes særlige kompetencer, således at der efterlades en fleksibilitet til den enkelte medlemsstat i forhold til opgavevaretagelsen, og der ikke via forordningen flyttes på den nuværende ressortfordeling. Det forventes, at digitale løsninger som digitale produktpas på sigt vil kunne lette visse administrative opgaver for myndigheder ved øget automatisering af arbejdsopgaver og sagsbehandling.

Som led i at undgå unødige byrder for virksomhederne, vil regeringen arbejde for, at krav om produktpas udformes i overensstemmelse med Ecodesignforordningen, og at det som udgangspunkt skal udstedes på model-niveau. Hvis der foretages ændringer i produktets sammensætning, der væsentligt ændrer sikkerheden for menneskers sundhed eller miljøet, bør der være krav om udstedelse af et opdateret produktpas

Regeringen hilser udsigten til øget digitalisering af data om detergenter velkommen, og forventer et potentiale for mere effektiv deling af relevante informationer. Regeringen finder det vigtigt, at Kommissionen strømliner udviklingen af systemer for datadeling på tværs af lovgivninger, og at interoperabilitet understøttes via bl.a. ensartet infrastruktur for datadeling af produktinformationer. Regeringen finder det vigtigt, at indførelsen af de digitale produktpas tager udgangspunktet i decentral deling af produktrelaterede informationer, og derved skaber ensartethed på tværs af nye reguleringer. Regeringen arbejder for, at løsningen udformes i overensstemmelse med Ecodesignforordningen for at styrke sporbarheden og accelerere omstillingen til en cirkulær økonomi. Overordnet set forventer regeringen, at digitalisering af området vil være til stor gavn for den frie bevægelighed af detergenter.

Kommissionen har i denne og en række øvrige tilfælde lagt op til i forordninger at pålægge toldmyndighederne opgaver, som i dansk kontekst varetages af de kompetente myndigheder (ressortmyndighederne), og som toldmyndighederne ikke har faglige forudsætninger for eller hjemmel til at varetage. Det er derfor principielt væsentligt for regeringen at fastholde, at det er medlemsstaternes kompetence at tilrettelægge arbejdsfordelingen mellem markedsovervågningsmyndighederne og toldmyndighederne i de tilfælde, herunder ift. bortskaffelse/destruktion.

Regeringen finder generelt, at de administrative omkostninger i staten bør begrænses. Regeringen vil derfor arbejde for, at omfanget af nye kontrolopgaver som følge af revisionen af forordningen begrænses mest muligt, og at der sikrer størst mulig komplementaritet med kontrolopgaver sfa. eksisterende forpligtelser.

Regeringen støtter indførelsen af digital mærkning. De vigtigste informationer for sikker anvendelse skal dog fortsat fremgå af den fysiske mærkning. Også for digital mærkning skal det sikres, at oplysninger for vaske- og rengøringsmidler, der markedsføres til personer, der opholder sig i Danmark, findes på dansk.

Regeringen støtter, at kravet om fuld bionedbrydelighed udvides til også at omfatte øvrige ingredienser i vaske- og rengøringsmidler ud over de vaskeaktive stoffer. Regeringen vil endvidere arbejde for, at der stilles krav til og test af bionedbrydelighed af vaskeaktive stoffer under iltfrie forhold. Forbruget af det vaskeaktive stof LAS, der tidligere har givet problemer i miljøet, har som følge af en frivillig indsats fra branchen i en periode været faldende, men ser nu ud til igen at give problemer i spildevandsrensningen, da det er svært nedbrydeligt under iltfrie forhold, og ender i spildevandsslammet. En udvidelse af krav og testning for bionedbrydelighed under iltfrie forhold vil kunne håndtere denne udvikling og beskytte miljøet.

Produkter, der både kan anvendes som vaske/rengøringsmidler og som biocider udgør en gråzone, som kan skabe ulige konkurrencevilkår, hvis produktet markedsføres som et vaske-rengøringsmiddel for at undgå at skulle godkendes efter biocidreglerne. Visse udendørs rengøringsmidler er et eksempel på et gråzoneprodukt. I mange tilfælde vil udendørs vaske- og rengøringsmidler blive udledt direkte til miljøet – uden om rensningsanlæg. Regeringen vil arbejde for, at der stilles strengere krav til udendørs rengøringsmidlers indhold af fosfor, og til deres dosering og anvendelsesområde, samt at afgrænsningen mellem biocider og vaske- og rengøringsmidler tydeliggøres i forbindelse med revisionen af forordningen.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har senest været forelagt for Folketinget Europaudvalg på mødet den 5. april 2024 til forhandlingsoplæg.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg.